

Tidskriften
BÅGSKYTTE

Svenska BågskytteFörbundet

6

Årgång 69
2016

Tomas
Zetterström
Månadens
Profil

ANSVARIG UTGIVARE BO PALM REDAKTÖR MIKAEL SVAHN TRYCKERI PRINTEC OFFSET
MEDIENHAUS TELEFON 0709-616422 E-POST BAGSKYTTE@BAGSKYTTELSE

DANAGE DOMINO Tavelssystem Ofta copierade, alltid bättre Om du vill ha det **BÄSTA**, välj det **BÄSTA**

DOMINO A.3/9*XHD är bara en av många DOMINO produkter - du kan få en DOMINO tavla för vilka behov som helst från 44 x 44 cm upp till 20 x 3 meter och även större till en hel skjutvägg. Frågan din återförsäljare eller DANAGE om du vill veta mer.

SNÄLLARE MOT DINA PILAR, BÄTTRE FÖR DIN PLÅNBOK

Tusentals bågskyttetavlor levererade till 80 länder över hela världen.

3 x Olympiska spel, 5 x VM, 5 x Världscupfinaler, Världscupturneringar, World Games, Asiatiska spelen, Junior OS, Youth World Championships och många fler. Välj vilket mästerksap som helst och DOMINOS tavesystem användes med största säkerhet.

DANAGE of Scandinavia
- the sport's most innovative supplier of target and scoring systems

För närmare upplysningar - kontakta **Bågar & Pilar**, info@bagaropilar.com, tel: 08-20 46 20 - eller
DANAGE of Scandinavia, industrivej 13, 6310 Broager, Danmark
Tel: +45 74 44 26 36 - danage@danage.dk - www.danage.sk - www.domino-target.com

Redaktionellt	Bågskytte för alla.	4.
	Ledaren	5.
Internationellt	Halvtid i Världscupen	6.
Profilen	Thomas Zetterström	8.
Beridet bågskytte	SM-arrangören finns i Östergötland	12.
Ungdom	Yngre Junior Trofén	18.
Teknik & Träning	Tiller	19.
Para	Para-laget mot Paralympics	20.
Traditionellt bågskytte	Workshop i traditionellt bågskytte	22.
Internationellt	Internationella event	24.
Nationellt	Gävlebockens 3D	26.
Teknik & Träning	Mer om pilarnas utveckling	28.

KANSLIADRESSER

Tidskriften Bågskytten/SBF-Shopen

Luxorgatan 1
591 39 Motala
Tel: 0709 - 61 64 22
E-mail: bagskytten@bagskytte.se
PG: 37 90 05 - 2
Redaktör: Mikael Svahn
Ansvarig utgivare: Bo Palm

Förbundsordförande

Bo Palm
Tel: 070-6555830
E-mail: bo.palm@bagskytte.se

Förbundskansli

G. sekr. Cenneth Åhlund
Tel: 08-736 00 70
E-mail: sbf@bagskytte.se

Föreningskansli

Gullimar Åkerlund
Fagerviksvägen 22
860 30 Sörberge
Org-nr: 802000-5065
Tel: 060-570 130
E-mail: kansliet@bagskytte.se

LANDETS 12 DISTRIKT

MELLERSTA NORRLANDS BF

Tel: Eva Aronsson, 070-2101796

NORRA SVEALANDS BF

Tel: Thorbjörn Tomtlund, 072-5231044

NORRBOTTENS BF

Tel: Rolf Rönnlund, 070-1802721

SÖDRA NORRLANDS BF

Tel: Rolf Volungholen, 070-5749507

SKÅNES BF

Tel: Magnus Carlsson, 0706- 712346

SYDÖSTRA GÖTALANDS BF

Tel: Ingeborg Jonasson,

VÄSTRA SVEALANDS BF

Tel: Kurt Lundgren, 054-87 44 87

VÄSTERBOTTENS BF

Tel: Lars Jonsson, 070-6634687

VÄSTERGÖTLANDS BF

Tel: Monika Bjerendal, 070-7237866

VÄSTKUSTENS BF

Tel: Andreas Persson, w 0704-338 113

ÖSTERGÖTLANDS BF

Tel: Stefan Hansson, 070-2728590

ÖSTRA SVEALANDS BF

Tel: Inger Gustavsson, 070-529 36 57

Utgivning

10 nummer mellan den 15-20 i varje månad. Ingen utgivning i januari och augusti.

Prenumerationsperioden startar vid betalning. Deadline 25: e i varje månad utom för nummer 7 där deadline är den 20 juni.

Pris: 300 kr för 10 nummer.

Lösnummer 50 kr.

PG: 37 90 05 - 2

Tillsvidareprenumeration

Det innebär att alla prenumerationer, gamla som nya fortsätter tills kunden säger upp den samma.

Kunden påminns tre gånger när perioden gått ut. Samtidigt som tidskriften fortsätter att komma.

Kontaktuppgifter längst ned vid uppsägning.

Tryckning

Printec Offset Medienhaus, Tyskland.

Övrigt

Tidskriften ansvarar inte för åsikter i insänt material.

Tidskriften förbehåller sig rätten att redigera i insänt material.

Annonspriser i färg

	Pris	b/h i mm
Helsida	700 kr	134 x 178
Utfallande	700 kr	171 x 246
Halvsida	500 kr	134 x 97
Utfallande	500 kr	171 x 119
Kvartssida	400 kr	85,5 x 116
Åttondel	300 kr	85,5 x 58

Annonspris på omslaget

Helsida utfallande 1 500 kr

Teckenstorlek

Minsta möjliga teckenstorlek är 8 punkter.

Omslagsbild: Peter Arlekrans

Fena på omslag: Ulrika Sjöwall

bagskytten@bagskytte.se

0709/61 64 22

PG: 37 90 05 - 2

Bågskytte för hela familjen

4 discipliner & 5 skjutstilar.

Välj det som passar dig.

Året runt.

Tavla	Jakt	Fält	3D
Rekurve	Compound	Barebow	Långbåge
Instinctive			

Ledaren

I detta nummer skall vi titta till världscupen som i skrivande stund närmar sig "halvtid". Vilka ligger i topp? Månadens profil blir Tomas Zetterström i Kungsängens BSK. Tomas berskriver sig själv som en glad motionär men tittar man noga, hittar man honom överst på en och annan prispall också. På sidan 12 kommer så artikeln från Vena gård som jag utlovade i förra nummret. Då förstår ni att det handlar om Beridet bågskytte när vi gör nedslag hos detta årets SM-arrangör. Yngre Junior Trofén kommer sedan. Hur ser det ut i toppen? Är det fortfarande Sturarna i ledning eller har Sundsvall/Ortviken och Timrå knappat in? Kul att norrlandklubbarna har vind i seglen. Sedan blir det tiller. Paralogets väg mot Paralympics på sidan 20 fortsätter. Det traditionella bågskyttet syns allt mer och på sidan 22 har det varit Workshopp i Kalmar. Bo Palm berättar om internationella event på sidan 24. På sidan 25 analyserar Sportchef Gullimar Åkerlund vägen mot RIO. Gävlebockens 3D bli allt populärare, sidan 26. Leif Janson förstätter med vår materiel i sin fjärde artikel och nu mer om pilen. **Mikael Svahn, red.**

SM-arrangörer sökes!

För 2017 är Jakt-SM ledigt medan allt är ledigt 2018 förutom Tavel-SM som går i Huskvarna och JSM ute som går i Oskarshamn.

Tävlingar i juli, 2016

Bodenträffen, Östersundspilen, Jarmos 3D, NUM, Östersundsträffen, Julipilen, Sunes minne, Arne Ljungqvists minne, Tavel-SM, Mixed-SM, JSM, EYC, Spöregenspilen, Taxingefälten, Åtorpsfälten, Katrineholmsspilen, Stockafälten, Semesterpilen.

Läs mer på www.bagskytte.se

Svenska mästerskap 2016

Mixed	10 juli	Norrköping
SM-Inne	6-7 feb	Falun
JSM-inne	19-20 mars	Timrå
Fält-SM	5-7 maj	Angered
Tavel-SM	8-10 juli	Norrköping
JSM-Ute	15-17 juli	Edsbyn/Bollnäs
3D-SM	20-21 aug	Gothia/Kungälv
Jakt-SM	17-18 sep	Taxinge

SKRIV NU!

Dela med er av era erfarenheter och kunskaper från trimning till barn- och ungdomsträning.

bagskytten@bagskytte.se

Vy från tävlingarna i Shanghai.

Halvtid i Världscupen

TEXT MIKAEL SVAHN
BILD DEAN ALBERGA, WA

Under våren har man avverkat tävlingar i Shanghai och Medellin. Återstår gör Antalya 12-19 juni och finalen i danska Odense 22-25 september. Topprankade Brady Ellison USA i HR, Tan Ya-Ting TPE i DR, Mike Schloesser NED i HC och Sara Lopez COL i DC har i skrivande stund störst möjlighet att ta sig till finalen i september.

S herrar rekurve är det inte helt oväntat Brady Ellison, USA i topp. Brady inledde "svagt" i Shanghai med en 17 plats för att sedan stå som segrare i Medellin. Det var hans första vinst sedan Lausanne 2014. - Det känns bra att vara tillbaka, säger den trefaldige VC-mästaren Brady efter finalen i Medellin. -I Shanghai sköt jag tredje högsta 70-meterspoängen men åkte ut i första matchen, säger Brady vidare och jag

ser fram emot Rio. Jag skjuter resultat nu som jag inte gjort på länge.

- En annan som abonnerat på guldmedaljer är Colombianska Sara Lopez i compoundklassen. Sara vinner de första två WC-stegen, tar ett Mixed-silver i första steget och hela tre guld i Medellin. Vem skall stoppa Sara? Det nordiska hoppet tycks stå till ytterligare en Sara nämligen danska Sarah Sonnichsen som blivit tvåa respektive fyra i de två inledande tävlingarna.

Brady Ellison, USA.

SBF-Shopen

Bra födelsedagspresenter!

bagskytten@bagskytte.se

Midjeväska grå 390 kr

Funktions T-shirt 270 kr

Clubväska 200 kr

Solglasögon 120 kr

Multiwear 50 kr

Nya mössor 140 kr

Tomas Zetterström

Tomas Zetterström

Profilen Tomas Zetterström

TEXT: MIKAEL SVAHN **BILD:** PETER ARLEKRANS,
VINJETT HÅKAN LINDKVIST

I Kungsängen finns denna månads profil och som beskriver sig själv som en glad motionär som kanske är lite för snäll. Tomas Zetterström är barebowskytten som har en förmåga att räcka upp handen ofta. Därför är han förutom skytt, även ledare, domare och ordförande i Kungsängens BSK.

Min fru och styvson tyckte att jag behövde ett fritidsintresse som inte tog så mycket tid och när Christoffer Fast Fahlberg började skjuta bäge i slutet av 2000 då hängde jag på. Tomas är gift med Therese Fahlberg sedan 2007 och jobbar till vardags som reservdelsman på Upplands Motor.

- När jag inte gör det blir det förstås massor av bågskytte, familjen och huset vi bor i. Någon fritid från fritiden blir det knappast. Så låter det när jag ber Tomas att berätta om sig själv. Jag är lite av en James Bond-nörd, säger Tomas och jag gillar sådan där gammal 70-talsmusik som Eagles och Rod Stewart

(det blir faktiskt konsert med Rod om ett tag). Om magen skall bli glad, ja då vill den ha en god köttbit. Sedan är jag kanske för snäll, funderar Tomas. Är det något som skall göras ja då ställer man upp. Därför har jag också blivit både ledare och domare och nu har jag blivit ordförande i föreningen igen.

- I skrivande stund är det också mycket som händer. Vi har fått igång en jättebra pensionärsverksamhet vilket är jättebra att ha när vi har skolaktiviteter. Ängsjölyftet har vi den här veckan också.

- Hur ser dina bågskytteambitioner ut?

- Nu är det nog mer som motion. Jag hinner inte lägga ned den tid som behövs för att bli bättre utan jag skjuter för att ha kul.

- Vad har du för meriter?

- Jag har något lag-silver och lag-bron på Fält-SM och så händer det väl att jag vinner någon tävling ibland. Jag gillar ju skogen bäst så händer det någon så är det där det händer. Jag har ju lyckats ta klassikern utan att ha skjutit ett enda Tavel-SM.

Tomas gillar skogen bäst.

- Har du någon stark sida som skytt?

- Nja, det har jag nog inte. Jag är nog bara en glad motionär. En vanlig gräsrotsmänskliga som gillar att tävla.

- Du jobbar även som ledare, hur tycker du att en sådan skall vara?

- Hm, man skall vara rak, ärlig och öppen, menar Tomas. Det skall vara kul att skjuta båge, då kommer man till träningen och lyssnar mer. Tomas har gick HTU när Leif Janson hade hand i den.

- Hur ser den bra skjutteknik i Barebow ut?

- Det är svårt, säger Tomas. Har man en möjlighet så tycker jag att man skall titta på sådana värdsskyttar som Martin Ottosson, Erik Jonsson, Bobby Larsson och Lina Björklund. Det finns en hel hög med stilar men dessa tycker jag är bäst.

- Har du någon förebild?

- Den som lärde mig skjuta båge var Lollo Sköld som var duktig på den tiden.

- Har du något mål för det här året?

- Jag brukar försöka att ligga runt 15 i Sverige och det får bli mitt mål även i år,

tycker Tomas. Jag brukar säga att man inte får mer poäng en den tid man lägger ned träning.

UTRUSTNING

Båge: W&W Handel Wiawis Nano Max.
W&W Limbs Wiawis One Foam. 40#
ur bågen vid draglängden 28,5".
Plunger: Shibuya
Pilar: 520 ACE med Dragonfly fenor.

Beriden SM-arrangör på Vena gård i Östergötland

TEXT & BILD: MIKAEL SVAHN

Nalle och Ameli.

På Vena gård utanför Söderköping bor Ameli och Nalle. Paret har sysslat med beridet bågskytte i ungefär tre år medan själva hästintresset funnits där länge. På gården håller man allt från kurser till barnkalas. Att kunna träffa med pil och båge i full galopp kräver massor av träning inte bara av skytten det förstår alla. Det är korta ryttarbågar man använder och företrädevis kolfiberpilar. Första helgen i augusti arrangerar man SM för andra gången på tre år.

Hur kom ni in på beridet bågskytte? För mig har jag haft ett hästintresse länge, börjar Ameli. Mig har man hittat i tornerspelvärlden och så var det Nalle som såg beridet bågskytte på Youtube. Det såg häftigt ut så vi skickade ut en fråga på nätet om det fanns någon som var intresserad av att komma hit och träna oss. Det var Emil Eriksson, vice ordförande i Sveriges beridna bågskyttnar som svarade och sedan var vi fast.

Ameli skjuter från hästryggen i full galopp.

- Berätta om den verksamhet ni har här?

- Ja det är allt möjligt, säger Nalle. Vi håller kurser, ponnyridningar, ridlektioner för nybörjare, barnkalas. Vi ordnar något som kallas för "Battle of archers", som Painball fast med pil och båge. Då bokar man antingen en tid här eller så kommer vi ut till kunden.

- Hur bra kan man träffa i full galopp?

- Det går att träffa i mitten, säger Nalle.

Det är som med allt annat man måste träna mycket. Själva tränar vi alldeles för lite och vi har första tävlingen redan 6-7 maj då åker vi till Hovdala för en tävling i samband med Ridrar-SM.

- Hur utbrett är det beridna bågskyttet?

- Det finns mer eller mindre över hela landet, inte så mycket i de norra delarna det är mest Emil. Man kan säga att från Stockholm och nedåt.

- Tar det lång tid att bli en bra skytt på hästryggen?

- Svårt att säga hur länge rent generellt, det finns ju dom som har väldigt lätt för sig och som reder ut det hela på en helg. Det är väldigt individuellt. Nyckeln är hur mycket du kan om ridning innan du tar i bågen, menar Nalle. Till slut skall man våga släppa hästen i full galopp utan att hålla sig i så att du kan koncentrera dig på skjutningen.

- Hur ser skjuttekniken ut?

- Vi skjuter tumdrag (Mongolisk strängfattning) sedan finns den vanliga fingersättningen med tre fingrar och ytterligare någon variant. Men tumdraget är vanligast. Pilen lägger man på "fel" sida, dvs på tummesidan. Om man skjuter med tre fingrar då ligger pilen på "rätt" sida för er markskyttar men med tumdraget trycker man in pilen mot bågen eftersom det rörs sig när hästen galopperar. Det handlar också en del om snabbhet att man lättare hinner med att ladda nästa pil. Sedan finns det förstås alltid utrymme för skjuttekniska förbättringar, tycker Ameli.

- Hur ser utrustningen ut?

- Grunden är korta ryttarbågar och så finns det olika stilar inom den världen, säger Ameli. Själv har jag en mongolisk båge med stela rekurver som jag köpte mest för att den var snygg. Nalle har en väldigt kort båge

i grå glasfiber. Det är inte så att man måste ha en viss typ av båge eller bara träpil utan vi skjuter även kolfiber. Men eftersom det är en gammal sport vill man ofta att det skall se gammalt ut, min båge ser klart modern ut, tycker Nalle.

- Är det speciella hästraser till det här?

- Nej, här finns allt, alla storlekar och alla raser.

- Hur tränar ni hästarna för detta?

- Från grunden gör vi så att vi vänjer hästen från marken vid utrustningen, vi klappar på dom med pilar och bågar vänjer dem vid hur det låter när man drar och släpper strängen. Så länge allt är lugnt fortsätter vi ett steg till. Därefter skjuter vi stående på marken så att hästarna vänjer sig vid att det här är något normalt. Innan vi sätter oss på hästen så skjuter vi över ryggen på dem för att dom skall få en uppfattning om vart ljudet kommer ifrån. Sedan blir det att sätta sig upp på hästen där den först leds och sedan i skritt tills man är uppe på galopp. Det är också så, säger Nalle att en del hästar blir jättekonstiga om man släpper tyglarna för dom är vana vid munkontakt. Om ryttaren känner sig osäker kommer den osäkerheten att smitta av sig på hästen. Tills sist handlar det om hur samspelt ryttare och häst är. Inland om man inte har kunnat ta med sig en egen häst, det är ganska dyrt då får man hyra en häst på plats istället. Då har man kanske allt från fem minuter till en hel dag på sig att lära känna varandra.

- Vilka länder är starka i den här sporten?

- Det vi har sett är att Polen, Turkiet, Korea är duktiga även Frankrike och Tyskland är bra när vi kommer till GP-tävlingar. Emil och några till från Sverige är de som varit med i toppen av den internationella eliten.

- Är det dom ungas sport?

- Nej inte nödvändigtvis. Som ung är man lite mer rörlig och kanske mindre rädd för att ramla av.

- Berätta om SM i augusti?

- Ja det är helgen 6-7 augusti som detta arrangeras här på Vena gård. Det blir andra gången för vår del vi arrangerade SM 2014 också. Vi har bestämt att vi tar emot 30 deltagare varav dom 10 första är de som är topp 10 på rankingen. Platserna 11-30 tas på kvaltävlingar under året. IK Österviking kommer att arrangera en "vanlig" bågskyttetävling i anslutning. Det blir en Clout-tävling.

- Kommer det någon publik?

- Nja, inte jättemycket. På förra SM:et hade vi 100 i publiken och det förväntar vi oss nu också, avslutar Ameli och Nalle på Vena gård utanför Söderköping.

Rymlig TEAM-midjeväska.

Flaskhållare på bägge sidorna och bra justeringsmöjligheter. Elastiska band. Mått: H21 cm, B20 cm, D15 cm

Pris: 390 kr

BÅGAR&PILAR

- AV BÅGSKYTTAR, FÖR BÅGSKYTTAR SEDAN 1975

I år är det exakt 40 år sedan Björn Bengtson grundade Bågar&Pilar i Stockholm. Mycket har självklart hänt sedan dess men företaget drivs fortfarande av familjen Bengtson, numera genom Ulrika och Christian.

Ni finner oss fortfarande i samma lokaler i Gamla Stan i Stockholm. Där finner du våran klippa Jari Hjerpe som bland annat hjälper till med rådgivning kring materialköp och service av ditt material till riktigt bra priser.

Jari hjälper dig även med en grundinställning samt montering av tillbehören på din nyinköpta pilbåge om så önskas.

Skulle det vara något annat du undrar över har vi dessutom massor av kunskap via vårt Team Bågar&Pilar som gärna står till förfogande kring allt som hör bågskyttet till. Deras kontaktuppgifter finner du på vår hemsida.

Tack för dom senaste 40 åren, vi ser fram emot dom kommande 40 åren!

WWW.BAGAROPILAR.COM

INFO@BAGAROPILAR.COM

BUTIKEN: 08-20 46 20

POSTORDER: 08-21 91 68

THE REAL #1

AVAILABLE AT:

WWW.BAGAROPILAR.COM

TEL: 08-219168

SIGHT
SUPERIORITY

ACHIEVE
CARBON
FX (L) - RECURVE SIGHT

ACHIEVE
CARBON
CX (L) - COMPOUND SIGHT

ACHIEVE SIGHTS TOP FEATURES

CARBON BAR SUPERIOR FEATURES

AVAILABLE ON ALL RECURVE AND COMPOUND ACHIEVE SIGHTS

- DESIGN CUT OUTS PROVIDE LESS WIND DEFLECTION
- EYE-APPEALING CARBON WOVEN MATERIAL
- VIBRATION ABSORPTION
- MATERIAL STIFFNESS
- HIGH STRENGTH-TO-WEIGHT RATIO
- AVAILABLE IN CX, CXL, RX, AND RXL

available in 71 colors

WINDAGE DOVETAIL GUIDE SYSTEM

THE SUPERIOR WINDAGE DOVETAIL GUIDE SYSTEM REPLACES INFERIOR TWIN-DOVETAIL GUIDE SYSTEMS.

VTS¹

VARIAABLE TENSION SYSTEM WITH LOCK

THE "VTS" (VARIAABLE TENSION SYSTEM WITH LOCK) PROVIDES A NEW ADJUSTMENT WHERE THE ARCHER PERSONALLY CHOOSES A DESIRED ELEVATION TRAVEL TENSION SETTING AND INCORPORATES AN ADDED LOCK FEATURE MOSTLY COMMONLY USED IN SINGLE DISTANCE TOURNAMENTS.

VTS

VARIAABLE TENSION SYSTEM

THE "VTS" (VARIAABLE TENSION SYSTEM) PROVIDES A NEW ADJUSTMENT WHERE THE ARCHER PERSONALLY CHOOSES A DESIRED ELEVATION TRAVEL TENSION SETTING.

MARTIN DAMSBO

SEBASTIEN PEINEAU

LEE SEUNGYUN

WWW.AXCELSIGHTS.COM

OFFICIAL SIGHT OF WORLD ARCHERY

AXCEL
SIGHTS AND SCOPES

Yngre Junior Trofén

Till och med 2016-06-01

Pl	Klubb	Skyttar	Starter	Poäng			
1	BSK Sturarna	14	71	201	46	Västerås BK	10
2	Sundsv/Ortv BK	8	57	159	46	Kävlinge GOIF	3
3	Järnvägens BF	11	63	146	46	Sandvikens BK	1
4	Timrå AIF	11	49	142	46	Katrineholms BK	6
5	IF Karlsvik	12	46	109	50	Hässleholms BK	4
6	Nykvarns BK	10	35	104	50	Karlskrona BK	2
7	Jämtlands BK	7	30	83	52	Mjölby BS	1
8	BSK Iggesund	9	36	82	52	Trelleborgs BK	1
9	Karlstads BK	8	28	79	52	Finspångs BSK	2
10	Stockholms BK	5	22	74	52	Kungsängens BK	3
11	Lindome BK	11	24	56	56	Åtvidabergs BSK	2
12	Helsingborgs BK	3	12	51	56	Älvenäs BK	2
13	Gävle BK	10	23	48	56	Rejmyre BSK	1
14	Huddinge BSK	7	20	40	56	BK Friskyttarna	1
15	Nynäshamns BK	4	12	37	56	BK Björnen	2
16	BSK Edsbyn	3	14	36	61	BSK Enviken	1
17	Luleå BS	9	20	35	61	Växjö AIS	6
17	BS Grästorp	5	11	35	61	IF Ulvarna	1
17	BS Gothia	6	15	35	61	Karlshamns BK	3
20	Angereds BS	4	14	34	61	Halmstads BF	6
21	Tyresö BS	3	12	32	66	Vetlanda BSK	2
22	Skogens IF	9	15	31	66	Säters IF/BK	2
22	Roslagens BSK	3	7	31	66	Västbo BK	2
22	Bodens BKP	6	16	31	66	BS Vaggeryd	2
25	Södertälje BF	7	17	30	70	Rumskulla GOIF	2
25	Grimslövs AIF	11	18	30	70	Skövde BK	2
27	Huskvarna BK	3	6	27	70	Varbergs BK	1
27	Tranås BSK	7	15	27	70	Uddevalla BK	4
29	Upppl/Väsby BF	2	11	25	70	Sävsjö BK	2
30	BK Dalpilen	3	6	24	75	Bjäre BS	2
31	BS Kungsbacka	5	13	23	75	Nyköpings BK	3
32	Östersunds BK	4	10	20	75	Kristinehamns BK	1
32	BK Fiskgjusen	4	7	20	75	Satserups IBF	1
34	Nora BSK	2	6	18	75	Djurö Ssf	1
35	Ljungby BSK	5	10	17	80	Stocka BSK	2
36	Bollnäs BK	3	6	16	80	Eskilstuna BS	2
37	Strängnäs BK	6	9	15	80	Västerviks BK	1
38	Arvidjaurs BS	1	4	14	80	Kalmar BS	1
38	Stockamöllans IF	3	6	14	80	Kristianstads BK	1
38	Wij BS	3	10	14	85	Vänersborgs BK	1
38	Skellefteå BK	7	8	14	85	Falu BSK	1
42	Mälarearnas BSK	1	4	13	85	Kungälv BK	1
42	BSK Hudik	1	6	13	85	Falu BK	1
44	Stallarholmens BK	3	7	12	85	Stenbro BS	1
44	Linköpings SKF	3	6	12			
					359	972	2334

Tiller

TEXT LEIF JANSON, MIKAELVAHN BILD MIKAEL SVAHN

Vad är tiller?

Så här står det i Coach Manual 1.

Tiller:

(1) Den del av bågtilverknningen där bågmakaren trimmar lemmarnas bredd och tjocklek så att de böjs likformigt under uppdraget.

(2) En jämförelse mellan avståndet

mellan strängen och lemman på övre och nedre lemman. Normalt är avståndet något kortare nertill." Frågan blir då vad som är normalt?

Ö vidare i CM 1 står det i kapitel 9, paragraf 9.13.2.5. **Tiller:** För att en båge ska fungera optimalt måste båda lemmarna arbeta synkront. Om överlemman hunnit längst när pilen släpper strängen kommer den gå ur bågen med spetsen pekande lågt, om underlemman hunnit längst, kommer pilen att gå ur med spetsen pekande högt. I båda fallen leder det till att pilen får en vertikal guppande rörelse i flykten. För att skapa en synkron rörelse hos lemmarna brukar tillverkare göra underlemman något starkare än överlemman. Den skillnaden påverkar bågens geometri.

- Motivet till denna skillnad är att skytten drar mer i underlemman, eftersom båghanden och draghanden båda befinner sig un-

Tillermåttet mäts som det övre minus det undre.

der bågens centrum (särskilt om man skjuter med underdrag). Det gör att man drar hårdare i underlemman, den dras längre sträcka, och har då längre att röra sig efter släppet. Det är en av orsakerna till att man har nockläget något höjt, det gör att överlemman får mer arbete vid släppet och bromsas mer än underlemman.

Ställa in tillermåttet

Skillnaden mellan a och b, brukar vara lite under en halv centimeter för en båge som skjuts med mellandrag. Den första utmaningen när man ska ställa tillern på en nybörjarbåge är att den kan (och kommer att) skjutas med varierande strängfättning: mellandrag, underdrag med fingrarna nära nocken, och underdrag med fingrarna så långt ner som 4 cm under nocken. Det gör att man måste kompromissa, och kanske sätta tillern till 7-8 mm. Men tyvärr, nu kommer nästa utmaning, ett problem med en nybörjarbåge är att

den i regel inte har någon inbyggd justering för tiller. En någorlunda fungerande lösning är då att i stället höja nockläget, till omkring 10 millimeter till den undre ringen.

Leif Janson

- Skillnaden skall mycket riktigt vara avståndet mellan övre och undre lemmen, högre spann på den övre lemmen om man drar med ett finger över pilen (på strängen), berättar Leif. Tillern är mycket individuell och kan variera beroende på hur jag tar upp trycket i handtaget. En skytt med ett finger över pilen och lågt tryck i handtaget skall i normalfallet ha större tilleravstånd och tvärt om för den som tar upp trycket högt i handtaget. Tillern varierar också på hur skytten drar med fingrarna på strängen, den som drar hårt med ringfingret respektive pekfinger, kan ha olika tiller. Dessutom har man att ta hänsyn till bågarnas konstruktion, lemmens utveckling och var fysiska centrum ligger i bågen.

- Barebow skytten kan få ha 0- eller till och med minustiller för att pilarna skall gå som bäst. Jag har just hjälpt Per Edling med den saken, fortsätter Leif. Han har ny båge plus att han i skrivande stund är nere på Brattön för landslagsläger. Också han vill veta mer om materielen, självförtroendet kräver att man dels förstår, dels att bågen känns bra och dessutom träffar bra.

- Nu till frågan hur man praktiskt trimmar. Är det med barskaft eller kanske träffbildstester?

- Själv gör jag alltid som Easton, säger Leif. Jag skjuter mina och andras pilar genom papper. Man ser direkt hur materielen stämmer tillsammans. Det där med barskaft har jag helt gått ifrån. Om man skall testa sina pilar i grupp, det är mycket av 6-pilsseries numera på tavla då skjuter vi grupperingstest och utesluter pilar som avviker från gruppen, avslutar Leif.

Para-laget mot Paralympics

TEXT GULIMAR ÅKERLUND BILD MIKAEL SVAHN

Kan Zandras "goa" form bli ännu bättre?

Paralaget jobbar hårt för att ta platser till Paralympis senare i år. Mixteamet med Zandra och Pierre van senast Para-EM och förhoppningarna är stora.

Om vi koncentrerar oss på utvecklingen av skyttarna fram mot Tjeckien och ett eventuellt Paralympics.

- Hur jobbar du med möjligheten av att filma tydligt i slowmotion för att verkligen kunna se vad som händer.

- När det gällde lägret i Linköping så lade vi speciell vikt vid pilen beteende när releasen släppte skottet. Eftersom kameran är på 1200 bilder i sekunden så kunde vi konstatera många saker som ökat inte kunde se.

- Hur har det hjälpt skyttarna och dig som förbundskapten.

- Mig som tränare är det otroligt viktigt att kunna se dessa små saker som betyder så mycket för träffbilden och poängen.

- När det skyttarna så kunde vi exempelvis se på Pierre Claesson att en justering av pilhyllan gjorde mycket för träffbilden i höjdded.

- Håkan Törnström, där kunde vi konstatera att hans "slide" var utsliten och att han nu har införskaffat en ny.

- Zandra, Vi kunde se att hennes pil betedde sig "konstigt" i det ögonblick när releasen utlöste. Koringering av nockläget var en av de åtgärder som vi gjorde.

- Mathias Andersson hade problem med bågreaktionen vilket vi också såg och fixade

- Hur ser Paralagets utveckling ut i förhållande till vad som är förväntat.

- Omöjligt att svara på hur det vore utan läger och kameran. Men utvecklingen för Zandra och Pierre visar att den träning som de lagt ner gav resultat med bland annat vinsten i Para-EM i Mixteam.

- Hur ser chanserna ut att ta platser till Paralympics.

- Hoppas på stora. Tjeckien (13 juni) blir ju avgörande där flera platser står på spel både för herrar och damer. Vi får kämpa och se vad som händer då.

- Berätta hur ni jobbar med fintrimningen av skyttarnas utrustning.

- Fintrimningen för Paralaget får jag hjälp av två världsskyttar. Magnus Carlsson och Anders Malm. Men vi jobbar efter följande.

- Kolla trimning så bågens grund är rätt. Sedan jobbar vi med papperstest och kameran. Detta för att se hur pilen lämnar bågen och hur den betar sig efter 15-25 meter. Ofta när det är islag i pilhyllan så ger det utslag vid den längden från bågen. Även pilen beteende i sidled under pilflykten visar om pilhyllan sitter fel. Vi kan med kameran även se hur pilen snurrar så att inte olika pilar snurrar olika fort i starten.

- Ewentyuellt annat som vi kan ta upp.

- Utvecklingen på Parasidan internationell har varit otrolig de sista fyra åren. De bästa i både herr och damklass platsar i de "gåendes" landslag. Det blir fler och fler VC-tävlingar även för Para och det skulle vara möjligt att kanske delta på 5-6 stycken ●

Workshop i traditionellt bågskytte

TEXT & BILD ROLAND EMANUELSSON, KALMAR BSK/STAA

"Läderkonstnären" Magnus Fredin.

Traditionellt bågskytte - Workshop, 20 - 22/5 2016. Ljungnäs 3D Camp, Kalmar. För tredje året i rad anordnade Kalmar bågskytteällskap tillsammans med Scandinavian Traditional Archery Association (STAA), en kombinerad workshop och 3D-tävling.

År hade skjutteknik, olika bågtyper, rörliga mål (flu-flu-skytte, tumdrag mm) och bågjakt som huvudtema. Ett drygt 30-tal skyttar kom till årets workshop och provade sina färdigheter på vår permanenta 3D bana i Ljungnäs. Detta år testade vi att tävla på 2 x 20 mål under 2 dagar där resultatet från båda dagarna räknades samman för placering.

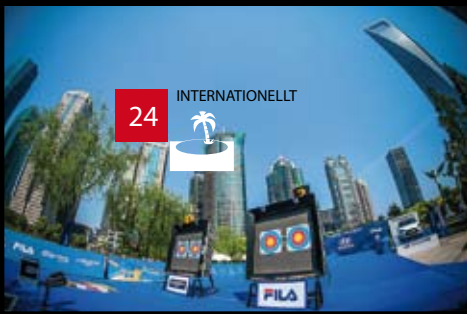
- Vann ny bekantskap gjorde de flesta under lördagskvällens föreläsning av Risto Paloneva, en erfaren bågskytt och bågjägare

Tumgrepp överst och lite social samvaro.

som med sina anekdoter från många jakt-tillfällen i olika länder berättade om sina erfarenheter.

- Det gavs många tillfällen att prova olika bågar också, både långbåge, jaktrekurv och ryttarbågar med en mängd olika sätt att hantera dem på. För dem som ville finslipa sina tekniker fanns det gott om erfarna skyttar på plats som hjälpte till att få en mer konsekvent skjutteknik. Det är roligt att se det ökade intresset för traditionellt bågskytte med bågtyper helt utan hjälpmedel. Alla deltagare var överens om utmaningen det ger att lära sig hantera pil och båge, och framför allt sig själv i sammanhanget, till en bättre bågskytt.

Styrelsens strategi för framtida internationella evenemang

TEXT: BO PALM BILD: DEAN ALBERGA, WA

Styrelsen har under de senaste åren arbetat aktivt med att göra WA och WAE mer intresserade av oss i Sverige och Norden. Vi har jobbat med att göra vår röst hörd och att vi syns i olika sammanhang ute i bågskyttevärlden. Det gäller på tävlingar och att vi deltar på de kongresser som arrangeras av WA och WAE. Det är även viktigt att vi deltar i olika seminarier som arrangeras under årens lopp.

Detta har vi lyckats med ganska bra även om vi ännu inte fått med någon svensk i styrelserna för Europa eller världen. Däremot har vi genom det Nordiska samarbetet lyckats komma in i olika styrande kommittéer såsom skogskommittén i WA och WAE samt i ungdomskommittén i WAE. Strategiskt lämnade emellertid vår GS fält och 3D kommittén i Europa nu i maj till förmån för en finsk bågskytte, Cenneth är dock kvar i fält- och 3D-kommittén inom WA. Vi har även under det senaste åren gått från en internationell domare till fyra stycken. Detta gör att vi nu syns ute på VM och EM i betydligt större grad än tidigare då det oftast bara var med tävlande från Sverige.

- Vi har även med en representant i Centrum för internationella evenemang vilket är väldigt positivt eftersom vi därmed träffar väldigt många destinationer som i princip alla är intresserade av att vi lägger evenemang i deras kommuner. Bra exempel på det är Helsingborg som fick JSM ute och Norrköping som i år arrangerar tavel-SM för seniorer samt Falun med inomhus-SM såväl i år som nästa år.

- Styrelsen har även fastlagt en internationell strategi, vilket i korthet går ut på att vi succesivt skall öka vårt internationella engagemang i styrelser och kommittéer. Vi vill även öka antalet internationella domare. Sist men inte minst skall vi lämna in en ansökan, BID, för ett internationellt evenemang, mästerskap eller möte minst var femte år. Detta har nu resulterat i att den ansökan som inlämnades i våras om att få arrangera 3D-EM 2018 nu har behandlats av WAE och på kongressen i Nottingham fick vi besked om att vi får arrangemanget till Sverige: Detta ser vi som en framgång för det arbete som gjorts under de senaste åren.

Mot RIO - WC ANTALYA

TEXT: GULLIMAR ÅKERLUND BILD: DEAN ALBERGA, WA

är det gäller sista tävlingen där man kan kvalificera sig till Olympiska spelen, Turkiet den 12-19 juni så finns 235 recurve herrar och 160 recurve damer på startlinjen. Dessa skyttar kommer att göra upp om 3 platser för herrar och 3 för damerna.

- Totalt finns 56 herrlag som skjuter om 3 platser till Rio. Kanske den tuffaste kvaltävling som genomförts genom alla tider för ett OS.

- Till dessa tävlingar sänder Sverige ett herrlag, Andreas Skalberg, Jonatan Andersson och Jonas Andersson. På damsidan kommer Christine Bjerendal att delta. Våra chanser till platser finns men allt måste stämma och gå vår väg.

- Jonatan och Jonas har visat bra skjutform och det varma skjutvädret som är i Antalya kommer att vara bra för dessa skyttar. Andreas har en längre tid haft det jobbigt med trötthet och problem med orken. Efter flera sjukhusbesök har han nu fått ordning på detta. Att vi har en "egen" läkare, Conny Walon, i Mjölby är en stor tillgång. Hans hjälp för att fixa detta och mycket annat kommer att bli kanon. Conny följer med till Antalya för att kunna vara behjälplig under denna tävling.

- Christine Bjerendal har under de sista veckorna fått det att släppa i skjutningen. Hon visade på EM:et att hon är på rätt väg. Sköt mycket bra både tekniskt och poängmässigt i matcherna. Hon fortsätter utvecklas och satsar förhoppningsvis vidare även om hon inte skulle lyckas denna gång. Jag tror personligen att hon kan fortsätta att utvecklas mot 2020.

Tjeckien

Paralaget skjuter sitt kval till Paralympics i Nove Mesto, Tjeckien. Till denna tävling skickar Sverige, Zandra Reppe, Mia Lilja, Pierre Claesson, Håkan Törnström och Mathias Andersson. Där finns det 3 platser för både dam och herre i compound open som hela svenska truppen skjuter i.

- Detta är också den sista kvaltävlingen till Rio och det kommer även här att bli jättehårt att kvala in.

- Tyvärr ligger inga listor ute för denna tävling ännu men det kommer säkert att bli 100-talet herrar och 50-talet damer som finns på startlinjen.

- Bästa chanserna har väl Zandra Reppe (rankad 3:a i Världen) och Pierre Claesson (rankad 12:a). Dessa två vann ju tidigare i år EM i Mixteam. Detta i Frankrike under blåsigt väder. Denna gång i Tjeckien kom-

mer det att bli mycket lite vind då banan står väldigt skyddat.

- Alla kommer att kämpa hårt för att försöka ta platser och vi får hålla tummarna för att någon av de deltagande svenska skyttarna kommer att lyckas.

Övriga mästerskap

I övrigt har vi JEM i Tavla, VM i Fält och EM i 3D senare i sommar.

- JEM genomförs 18-23 juli i Bukarest, Rumänien. Dit kommer förbundskapten Rolf Rönnlund att skicka en trupp Svenska lovande skyttar.

- EM i 3D genomförs den 30 aug – 3 sept i Mokrice-Catez, Slovenien. Mats Inge Ericson, förbundskapten för skogen, skickar en stark trupp dit.

- VM i Fält går av stapeln den 27 sept – 2 okt på Irland. Mats Inge kommer där att ha både seniorer och juniorer på startlinjen.

- Medaljer att hämta hoppas jag. Styrkan i skogen har alltid funnas och vi har många skyttar som visar skjutkunnande under de tävlingar som varit så långt detta år i vårt land. Jag hoppas och tror på framgångar i dessa tävlingar.

- Till sist: Vi kommer att genomföra flera träningsläger under hösten för flera av våra olika landslag. Bland annat för att den nya ansvarige för compound tavla, Andras Persson, skall få tillfälle att träffa ”sina” skyttar på flera sammanhängande dagar.

- Men återkommer till detta längre fram. Nu siktar vi mot Rio och övriga mästerskap i sommar och kommande höst.

Gävlebockens 3D

TEXT & BILD ULF GRANSTRÖM

Gävlebocken ökade i år igen. 149 skjutsugna bågskyttar från 44 klubbar, från Kristianstad i söder till Luleå i norr kom till start.

Lovorden var många från skyttarna som får uppleva kluriga banor med en tanke bakom varje måls placering.

Aär Gävle Bågskytteklubb för första gången ordnade en tävling med 2-pils serie och 24 mål, blev det hela 12 väntpatruller. Ändå flöt tävlingen på bra genom att avståndet mellan skjutstationerna dragits ut. Liksom tidigare så kan man notera att ungdomarna kommer starkt, inte minst ungdomar från de närmast belägna klubbarna.

- Riktigt höga poäng sköts i flera av elitklasserna där de åtta främsta i HCE hade ett snitt på över tio poäng. Segrade gjorde Håkan Johansson, skogens IT, före Stefan Hansson, Kungälv BK och trea blev Jari Hjerpe, BSK Sturarna.

- I DCE vann för andra året i rad Ingrid Olofsson BSK Sturarna före Lisa Södersten Piteå BK med Linda Larsson Västbo BK på tredje plats.

- Stine Åsell, Stockholms BK fortsätter sin segerrad och tog hem DBE med ett resultat som räckt till en bronspeng i herrklassen. Hon segrade före Julia Hed BSK Siljanspielen och trea blev Kerstin Arvidsson Upplands Väsby BK.

Peter Norén BSK Sturarna ,Viola Bäcklund Stenbro BS, Christer Andersson I3 Sportcenter och Stine Åsell Stockholms BK vid mål 1.

- I HBE segrade Mats Axeflod Lindome BK före Mikael Lindroth Västbo BK och Jan Liljegren BK Fiskgjusen.

- Instinktivklassen har vuxit rejält och här segrade Henning Bagge, Wij BS före Bo Carlsson Alingsås BK och Robert Antman Wij BS. Bland damerna, som sköt i herrklassen, hade Eivor Carlsson Alingsås BK högsta poängen före Ulrika Backman Wij BS och Katarina Johansson Rejmyre BSK.

- I DLBE segrade Monika Svartvik BK Fiskgjusen före Irene Lundblad Södertälje BF och Kaarina Saviluoto Nykvarns BK. Herrklassen vann Niklas Morell Västbo BK före Leif Lovén Rejmyre BSK och Yngve Malmström Södertälje BF.

- På juniorsidan har den nyligen omstartade Sandvikens BK flera duktiga ungdomar

och i HLB 16 vann Lars Hammarlund Bolander och han yngre bror, Per Hammarlund Bolander tog silver i HLB 13. I DLB 13 fick omöjliga Felicia Carlsson Sundsvall/Ortvikens BK se sig slagen av Ida Hedlund Gävle BK. Men som plåster på såren vann Felicia en långbåge, en e-båge, som utlottades på startkorten.

Mer om pilarnas utveckling, 4

TEXT: LEIF JANSON BILD: DEAN ALBERGA, WA/MIKAEL SVAHN

Att matcha sina pilar till bågen började man prata om på 30-talet.

Leif Janson

Innan SBF hade bildats (1940) arrangerades internationella tävlingar och den första VM-tävlingen gick av stapeln i Polen 1931, samtidigt bildades det internationella förbundet, FITA, (nu WA).

På den tiden var det träbågar och träpilar

som gällde. Hur stod det egentligen till med pilvalen och begrepp som styvhet (spine), vikt och naturfjädrar? Man hade faktiskt redan då börjat undersöka dessa förhållanden och några satte sig säkert in i ingenjörskunskaperna. Den som visste något mer om materielens matchning hade förstås en klar favorit. Enkla faktorer som att alla pilar hade samma vikt, var en avgörande faktor. Senare undersöktes också pilarnas styvhet, spine. Vi

skulle kunna säga att utrustningarna var mycket primitiva för 75 år sedan. Många av tidigare folks kunskaper om pilbågen och pilarna i landområden, numera länder, och deras bågskyttars hemligheter hade glömts bort.

Man börjar tala om att "matcha" pilarna till sin båge. Forskare på 1930-talet började med hjälp av empiriska studier (slutledning efter erfarenhet) att tillverka styvhetsmätare (spinetester) och upprättade så kallade spinetabeller. Men ännu fanns ett problem, skaftens varierande vikter, nu skriver jag om träpilar. Förhållandet mellan styvhet och vikt är avgörande för pilarnas matchning. Det man först gjorde var att upprätta en skala där man på empirisk väg bestämt att en pil med en viss styvhet, spine, skulle vara lämplig till en båge som var 40 pound vid 28 tums drag. Mätningar-

Olika dimensionsmarkeringar.

na går till på samma sätt i dag, man mäter hur mycket en 28 tums pil (vid testet skall förstås pilen vara längre än 28 tum) böjer sig om man hänger en vikt om 880 gram på mitten av skaftet. Nedhänget mäts i 1000-dels tum och vi känner igen siffror som 470, 600 och 1000 vilka beskriver statisk styvhetsbeteckning, den första pilen hänger alltså ned 47 % av en tum, den andra 60 % medan den tredje hänger ned 100 %, en hel tum. Ju styvare pil (mindre nedhäng), ju fler pounds krävs i bågen.

- Skall vi också blanda in pilarnas vikt börjar det bli riktigt knepigt att förstå trimningen och de förhållanden som skall gälla för optimal träffbild. En lätt pil som har spinet 40 pound (på de tidigare skalorna hade man just skrivit in pundtal) blir dynamiskt (när den skjuts iväg) hårdare jämfört med en pil med spinet 40 pound som är tyngre. Detsamma gäller förstås än idag. När man matchade pilarna fick man gruppera pilarna så, att en 39 poundspil som var lättare gick lika som en 40-poundspil som var något tyngre. Här ser du svårigheterna som man hade att fightas med ”på den tiden”. Men grunderna är precis desamma i dag. Om du köper en lätt pil med ett visst spine t.ex 600, och byter den mot en tyngre pil med spine 600, blir den mjukare dynamiskt. Detsamma gäller när du sätter in en tyngre spets, pilen blir dynamiskt mjukare.

Ytterligare teorier kring pilens flykt

Man har också experimenterat med balans och flyttning av pilarnas tyngdpunkter, Front of Center, FOC. Balanserar du pilen på en kniv, kan du se hur just dina pilar balanserar. Mät avståndet från centrum och prova med olika längder av FOC. Utformningen av fenor och förstås storleken och vikten hos dessa har betydelse. Amerikanska forskare som bland andra professor och fysikern Paul Ernest Klopsteg (blev 102 år), visade att fenorna gjorde mer styrarbete ju större de var. Här har man också bedömt just det att pilarna trimmats in på ett helt annat sätt idag jämfört med 40-talen då bågarna knappast var centerskurna, man hade en varierande angreppsvinkel och ingen plunger fanns att tillgå. Dessutom var verkningsgraden i en sådan pilbåge betydligt sämre än dagens bågar, alltså hur mycket energi som kan användas för att ge fart åt pilen.

- Fågelfjädrar av kalkon var det vanligaste och senare kom plastfenor, många uppfinningar har gjorts i det här avseendet, att få pilarna att styra bättre mot målet och utan att via dålig trimning få islag i pillhylla eller bågens siktfönster. Min bror, som jobbade på patentverket, skrev ut en hel del av uppfinningarna kring olika styrelement för pilar till mig. Det är helt otroligt vilka fantastiska idéer som kommit fram på ritbordet och senare tillverkats för att förbättra styrele-

menten på pilarna. Vad jag kunde se på TV hade alla deltagare vid OS 2012 spin wings, mycket lätta, av mylarplast tillverkade fenor. Det var den dagens bästa val, antagligen.

Easton dimensionsmarkering i stället för spine

När Easton kom med sina lättmetallpilar fanns ingen spinemärkning på skaften. I stället hade han en dimensionsmärkning, beskrivet tidigare. Detsamma gäller i dag också. Man går in i tabeller och ser vilket skaft som kan passa. På kolfiberpilarna har man nu i stället skrivit spinet, ovan beskrivet som nedhänget vid en styvhetsmätning. Nu blir det lite lättare att jämföra pilarna. Men inget beskriver förhållandet pilens styvhet och vikt. Jim Easton tog fram en som man skulle kunna kalla ”dynamisk” spinetabell för några tiotal år sedan. I den kunde man jämföra såväl styvhet som vikt och dessutom ta hänsyn till skyttens förmåga att släppa stängan. Man kunde också *interpolera* (linjärt jämföra olika pillängder) mellan poundstyrkor och pilval. Jim berättade för mig, när vi hade sällskap under en flygresa, att han måste ta bort denna intelligenta lösning. Det därför att folk i USA, och världen i övrigt, hade svårt att förstå hur de skulle kunna välja Eastons pilar, det var för komplicerat.

- Vårt ”straff” blir nu att vi måste titta i så kallade *boxar* (tabellkolumner) och välja mellan, i Eastons tabeller, ett tiotal för mig lämpliga pilsorter och dimensioner samt att ta med spetsvikter. Ingen lätt sak att göra ett rätt pilval i dag, särskilt om man är ensam i klubben och om man har vilja att nå en optimal trimning. Här får man lita på råd från kamrater utifrån och kanske att säljarna av pilarna har goda erfarenheter. Det ingen lätt

sak att på avstånd, t. ex via telefonsamtal, råda någon vid ett inköp av dyra X10-pilar.

Pilarnas form

I en tidigare artikel nämnde jag något om de spolformade pilarna som Easton tillverkar. Jag har själv skjutit och skjutit bra med sådana pilar, tillverkade av cederträ, under 1960-talet. Nu undrar förstås läsaren av vilken anledning man tillverkade sådana pilar. Var det för att minska luftmotståndet? - ja, den detaljen är mindre intressant jämfört med den frigång en sådan pil ger. Vi avskjutningen böjer pilen jämnare, som en cirkelbåge, vilket för att ”förstärkningen på mitten” gör denna jämna ”utknäckning” bättre jämfört med en cylindrisk pil, som böjer sig mest på mitten. Risk för islag ökar. Redan indianerna i Nordamerika tillverkade ”barrel shafts”, tunnformade pilar. Man talar också om pilens paradox (dess otrolig rörelse) eller fish tailing, pilen som rör sig likt en fisk under de första tiotal meter efter avskjutningen, innan den börjar anta sin jämna pilflykt.

- Under 1960-talet har jag också skjutit med *komprimerade cederskaft*, som kallas Forgewood. Tunga stabila träpilar som var vackra att se och hållbara om man sköt i backen. Bill Sweetland var ”uppfinnaren” av tekniken att tillverka compressed cedar-arrows. Träet komprimerades från 2,5 till 1 gånger sin diameter. Skaften blev tyngre och styvare, man kunde då skjuta pilar med mindre ytterdiameter. Inga dåliga grejer, men de fick ganska snart stryk av lättmetallpilarna. Kanske något för dagens långbågeskyttar att tänka på. Vad jag vet pågår sådan tillverkning där borta i USA fortfarande. Om jag satsade på långbågeskjutning skulle jag utan vidare prova sådana pilar.

VÄGVISNINGSSKYLTAR

www.bagskytte.se

www.bagskytte.se

10x

BÅGSKYTTE BÅGSKYTTE

www.bagskytte.se

1.295 kr

(ord. 159 kr/st)

VÄGVISNINGSSKYLT

i kanalplast

- Stora och tydliga med måttet 75x40 cm
- Hållbart material som står emot väder och vind
- Dubbelsidigt tryck (användbar för både höger- och vänster vägvisning)
- Alla skyttar vet vad dom letar efter
- Ger ett igenkännande och snyggt intryck
- Bra reklam för "gående" som passerar skylten

- Ställning finns som tillbehör till skylten, höjd 60 cm - pris 43 kr/st

TILLBEHÖR:

ANPASSAD STÄLLNING

Vita med en höjd av 60 cm

5-pack ställningar

185 kr

(ord. 43 kr/st)

Självklart går det bra att fixa till en egen ställning till skyltarna. Man kan t.ex ta en rundstav, gör två hål i skylten och sedan fäster man dessa mot varandra med hjälp av buntband.

Men för er som vill ha en anpassad så är det ett bra tillfälle att slå till nu!

Alla priser är exkl frakt.

Maila in din beställning till bagskytten@bagskytte.se
eller ring Mikael på **0709-61 64 22**.

idrottslyftet

TEMA rekrytera unga skyttar 2016

Tillsammans med Bågar & Pilar erbjuds alla klubbar nedanstående Idrottslyftspaket. Sök bidraget på 5 900 kr via Idrottonline. Efter godkännande beställs detta via info@bagaropilar.com.

Idrottslyftspaket

5 st. Lyon/SF Axiom träbåge i svaga styrkor max 18 lbs

- Inklusive sträng, enkel pilhylla och bågrem
- 15 st. Beman Flash pil 1000 - 1400 Spine
- 5 st. Bateman underdragstab
- 5 st. K&K armskydd

Delar ej utbytbara.

Pris: 5 890 kr

Priset inkluderar mvs 25%. Eventuell frakt tillkommer

